

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-VI.431.3.2023.2

Poznań, 10 listopada 2023 r.

Pan
Janusz Frąckowiak
Wójt Gminy Przemęt
ul. Jagiellońska 8
64-234 Przemęt

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: *podstawa prawna, okres objęty kontrolą*) Ocena prawidłowości realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹, w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków² oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne³. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁴, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁵ w związku z art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁶ oraz art. 38 ust. 7 i art. 40 ust. 7 ustawy Prawo wodne.

Kontrolą objęto okres:

- 1) od 1 stycznia 2013 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych - zadania dotyczące udzielania zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie: opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części,
- 2) od 1 stycznia 2012 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych – zadania dotyczące prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- 3) od 1 stycznia 2020 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych – zadania dotyczące wydawania zezwoleń na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków,
- 4) od 1 stycznia 2021 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych – zadania dotyczące prowadzenia, aktualizowania ewidencji kąpielisk oraz prowadzenia i aktualizowania ewidencji miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Jednostka kontrolowana Urząd Gminy Przemęt, ul. Jagiellońska 5, 64-234 Przemęt.

Kontrolerzy a) Maria Fornalska, kierownik Oddziału Kontroli Środowiskowych w Wydziale Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm., zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm., zwanej dalej „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków”.

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm., zwanej dalej „ustawą Prawo wodne”.

⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

⁵ Dz. U. z 2023 r., poz. 190.

⁶ Dz. U. z 2023 r., poz. 221 ze zm.

Wojewody Wielkopolskiego nr 65/23 z 27 kwietnia 2023 r.

b) Paweł Perz, specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 65/23 z 27 kwietnia 2023 r.

Data

**rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych**

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 9 do 19 maja 2023 r.

**Kierownik
jednostki
kontrolowanej**

Janusz Frąckowiak – Wójt Gminy Przemęt, zwany dalej „Wójtem”.

(akta kontroli: str. 7)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawie Prawo wodne w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 19 maja 2023 r., polegających na udzielaniu zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, zapewnieniu zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz prowadzeniu i aktualizowaniu ewidencji kąpielisk na terenie Gminy Przemęt.

Natomiast Wojewoda Wielkopolski ocenia negatywnie realizację obowiązku wynikającego z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, polegającego na tym, że Wójt nie przekazał informacji do CEIDG o ośmiu przedsiębiorcach, którym udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, przez okres od ośmiu do ponad 10 lat i przekazaniu przez Wójta informacji do CEIDG, o 35 przedsiębiorcach, którym udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych po upływie od jednego dnia do 62 dni po terminie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części wymagane jest uzyskanie zezwolenia. Zezwolenia zgodnie z art. 7 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, udziela, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług. Treść art. 9b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje, że działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Natomiast zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków jest wymagane uzyskanie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w drodze decyzji. Z art. 44 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, wynika, że jeżeli przepisy regulujące daną działalność gospodarczą stanowią, że wydawanie, odmowa wydania, zmiana zakresu i cofanie koncesji i zezwoleń, a także prowadzenie rejestrów działalności regulowanej należy do zadań organów jednostek samorządu terytorialnego, to zadania te są wykonywane jako zadania zleczone z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z art. 38 ust. 7 oraz art. 40 ust. 7 ustawy Prawo wodne, prowadzenie ewidencji kąpielisk i przekazywanie informacji zawartych w tej ewidencji oraz prowadzenie ewidencji miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli i przekazywanie informacji zawartych w tej ewidencji są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych uwzględniając opis wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji zadań. Rada Gminy Przemęt podjęła uchwały:

- Nr XXVIII/174/12 Rady Gminy Przemęt z dnia 20 września 2012 roku, w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Przemęt,
- Nr 480/2023 Rady Gminy Przemęt z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni.

(akta kontroli: str. 525-526, 527-528)

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych Wójt udzielił 97 zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Przemęt w tym trzy zezwolenia ww. zakresie wygasił. Wójt prowadził wykaz firm asenizacyjnych posiadających pozwolenie na odbiór i transport nieczystości płynnych na terenie Gminy Przemęt.

(akta kontroli: str. 671-699, 700)

Rada Gminy w dniu 28 czerwca 2000 r. podjęła uchwałę Nr XXVII/143/2000 w sprawie przystąpienia do Związku Międzygminnego „OBRA” mającego na celu wspólną gospodarkę odpadami. Zgodnie z § 1 Statutu Związku Międzygminnego OBRA, Związek jest dobrowolnym stowarzyszeniem gmin położonych w dorzeczu rzeki Obry a uczestnikami Związku są gminy: Wolsztyn, Przemęt i Siedlec. W myśl § 7 ust. 1 Statutu, Związek przejmuje zadania publiczne gmin związane z realizacją ich ustawowych zadań wynikających z ustawy utrzymania czystości i porządku w gminach, zapewniając czystość i porządek na terenie gmin – uczestników, tworząc warunki niezbędne do ich utrzymania poprzez m. in. organizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gmin – uczestników Związku oraz odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy Gmin uczestników Związku, a na których powstają odpady komunalne oraz prowadzenie rejestru działalności regulowanej.

(akta kontroli: str. 1083, 1084-1149)

Wójt w dniu 4 stycznia 2017 r. udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Przemęt na czas nieoznaczony, Przemęckiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Przemęcie.

(akta kontroli: str. 509-514)

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 19 maja 2023 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych Wójt prowadził ewidencję kąpielisk. Wg stanu na 19 maja 2023 r. ewidencja zawierała dwa wpisy.

(akta kontroli: str. 657-660, 661-662, 663-664)

W Urzędzie Gminy Przemęt wykonywanie ww. zadań zostało określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Przemęt i powierzone:

- a) Wydziałowi Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Nieruchomości i Planowania w zakresie utrzymania porządku i czystości, wydawania zezwoleń i prowadzenie ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,

b) Wydziałowi Oświaty, Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie prowadzenia ewidencji kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

łącznie powyższe zadania realizowało czterech pracowników.

(akta kontroli: str. 62, 66, 281-292, 352-364, 415-427, 440-451, 508)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości

1. Wójt wydał 27 decyzji (spośród 97 objętych badaniem co stanowiło 27,83%) w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na czas oznaczony (na okres około jednego roku) a termin rozpoczęcia działalności w ww. decyzjach określał na dzień po upływie, terminu, w którym decyzja stała się ostateczna. Natomiast przedsiębiorcy w złożonych wnioskach nie wskazali terminu podjęcia działalności objętej wnioskiem ani zamierzonego czasu jej prowadzenia. Działanie to było niezgodne z art. 8 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 3 i ust. 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którymi wniosek o udzielenie zezwolenia powinien zawierać określenie terminu podjęcia działalności objętej wnioskiem oraz zamierzony czas jej prowadzenia i dopiero te informacje powinny zostać uwzględnione w zezwoleniu.

(akta kontroli: str. 761-765, 774-778, 783-787, 795-799, 812-816, 821-825, 838-842, 856-860, 865-869, 874-878, 883-887, 901-905, 910-914, 919-923, 928-932, 937-941, 950-954, 963-967, 972-976, 988-992, 997-1001, 1009-1013, 1018-1022, 1045-1049, 1054-1058, 1063-1067, 1072-1076)

W złożonych wyjaśnieniach Zastępcy Wójta podał, że w wymienionych w piśmie sprawach sprzed ośmiu, dziewięciu i dziesięciu lat trudno dziś stwierdzić, jakie były przesłanki, którymi kierowano się podczas przygotowywania decyzji dot. zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na czas oznaczony (jednego roku). Skoro przepis upoważniał organ do wydania decyzji na czas oznaczony do 10 lat, to organ zgodnie z prawem wydawał decyzje dot. zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na czas oznaczony – jednego roku. Jak wynika z dokumentów, przedsiębiorcy którzy ubiegali się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń ani uwag co do okresu na który były wydane zezwolenia i nie wnioskowali o wydanie zezwolenia na dłuższy okres.

(akta kontroli: str. 669)

Podany w złożonych przez Zastępcę Wójta wyjaśnieniach argument, nie zasługuje na uwzględnienie ponieważ zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych udziela się na wniosek, który zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednoznacznie wskazuje, że wniosek powinien zawierać określenie terminu podjęcia działalności objętej wnioskiem oraz zamierzony czas jej prowadzenia.

2. Wójt w odniesieniu do ośmiu przedsiębiorców, którym udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych do dnia zakończenia kontroli (19 maja 2023 r.), tj. przez okres od ośmiu do ponad 10 lat nie przekazał informacji do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (zwanej dalej „CEIDG”), pomimo obowiązku wynikającego z art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁷ oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy⁸, zgodnie z którymi informacje o przedsiębiorcach i innych podmiotach dotyczące uzyskania, cofnięcia uprawnień wynikających z zezwoleń przekazywane są przez organy prowadzące rejestry działalności regulowanej nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy.

(akta kontroli: str. 1054-1062, 959-962, 984-987, 706-709, 735-738, 830-833, 937-945, 847-850)

W złożonych wyjaśnieniach Zastępca Wójta podał, że nie możemy ustalić przyczyn i okoliczności dotyczących wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, ponieważ osoby, które tymi sprawami się zajmowały dziś już nie są zatrudnione w urzędzie. Najprawdopodobniej ilość spraw prowadzonych przez Referat Gospodarki Komunalnej i Sportu spowodowała, że do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacje były przekazane z opóźnieniem a w kilku przypadkach tych informacji nie przekazano.

(akta kontroli: str. 669)

3. Wójt w odniesieniu do 35 przedsiębiorców, którym udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych do dnia zakończenia kontroli 19 maja 2023 r., przekazał informacje do CEIDG po upływie od jednego dnia do 62 dni po terminie określonym w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o CEIDG, zgodnie z którymi informacje o przedsiębiorcach i innych podmiotach dotyczące uzyskania, cofnięcia uprawnień wynikających z zezwoleń przekazywane są nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy.

(akta kontroli: str. 702-705, 714-722, 727-730, 748-756, 757-760, 783-791, 770-773, 761 - 769, 795-803, 874-882, 856-864, 852-855, 883-889, 821-829, 892-900, 812-820, 950-958, 928-936, 865-873, 901-909, 919-927, 808-811, 946-949, 838-846, 874-882, 1072-1080, 988-996, 1036-1044, 1009-1017, 1027-135, 972-980, 997-1005, 963-971, 1045-1053, 1018-1026)

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2168. Obowiązywała do 29 kwietnia 2018 r.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 541 ze zm. Obowiązywała od 30 kwietnia 2018 r. zwana dalej „ustawą CEIDG”.

W złożonych wyjaśnieniach Zastępca Wójta podał, że nie możemy ustalić przyczyn i okoliczności dotyczących wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, ponieważ osoby, które tymi sprawami się zajmowały dziś już nie są zatrudnione w urzędzie. Najprawdopodobniej ilość spraw prowadzonych przez Referat Gospodarki Komunalnej i Sportu spowodowała, że do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacje były przekazane z opóźnieniem a w kilku przypadkach tych informacji nie przekazano.

(akta kontroli: str. 669)

Przepisy art. 44 ust. 3 ustawy o CEIDG w sposób jednoznaczny określają, że informacje o przedsiębiorcach i innych podmiotach dotyczące uzyskania, cofnięcia uprawnień wynikających z zezwoleń oraz wpisu do rejestru działalności regulowanej i wykreślenia z rejestru, przekazywane są przez organy prowadzące rejestry działalności regulowanej oraz organy właściwe do spraw zezwoleń, nie później, niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą. CEIDG zapewnia dostęp do bezpłatnej bazy danych, w której zawarte są informacje o zarejestrowanych w Polsce przedsiębiorcach będących osobami fizycznymi, dlatego ustawodawca, aby zapewnić jej aktualność i rzetelność wymaga, aby informacje były przekazywane w określonym terminie.

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Rzetelne weryfikowanie przed wydawaniem przedsiębiorcom zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, informacji podanych w składanych wnioskach zgodnie z art. 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w szczególności w zakresie określania terminu podjęcia działalności oraz zamierzonego czasu jej prowadzenia.
2. Przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, informacji o ośmiu przedsiębiorcach, którym udzielono zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 44 ust. 3 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
3. Podjęcie działań polegających na wzmocnieniu nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami w przedmiocie udzielania zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz w odniesieniu do obowiązku przekazywania informacji do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Michał Zieliński

/dokument podpisany elektronicznie/